

Bærum Kommune
post@baerum.kommune.no

Referanse: 16/141876/TERHAN

02.10.2016

Kommuneplanens samfunnsdel 2017-35, høring og offentlig ettersyn

Vi viser til brev av 01.07.2016 og beklager at vi er et par dager forsinket med å sende vår høringsuttalelse.

Høringsdokumentet omfatter kommuneplanens samfunnsdel med vedlagt arealstrategi. Bærum Natur- og Friluftsråd (BNF) uttalte seg til planprogrammet i brev av 8. april 2016.09.26

Vi uttrykker anerkjennelse av det som vedrører samfunnstema i høringsforslaget. Det framstår som et både oversiktlig og vel gjennomarbeidet dokument det er greit å finne fram i og å ta standpunkt til. Arealstrategiene er vedlagt med noen få endringer etter behandling i kommunestyret – og uten videre drøfting.

Vi savner vurdering og drøfting av arealstrategi som hører sammen med den nye samfunnsdelen av kommuneplanen

Høringsutkastet presenterer godt gjennomarbeidet samfunnstema, god omtale av klimautfordringene og samferdsel, men mangler overordnede mål for forvaltning av naturgrunnlaget

I tråd med planprogrammet er gjeldene sektorplaner og meldinger innarbeidet i kommuneplanens samfunnsdel. Dokumentet innledes med en visjon og fire hovedmål som vi anser som et godt og viktig utgangspunkt for drøfting av kommuneplanen, med et vesentlig unntak kommentert nedenfor: planen mangler overordnede mål for naturmangfold, vann, jordressurser, kulturlandskap og områder for friluftsliv som premiss for samfunnsutviklingen i Bærum.

Den politiske utvalgsstrukturen er utgangspunkt for inndelingen i kapittel 6, 7 og 8 med systematisk og lik oppbygging av hvert kapittel. Høringsdokumentet bygger på et omfattende grunnlagsmateriale. I forbindelse med hovedtrekkene i utfordringsbildet er det lagt inn lenke til ytterligere beskrivelse. Dette gir enkel tilgang til, og med det, øket motivasjon for å oppsøke bakgrunnskunnskap. Ovenfor nevnte "service" bør videreutvikles.

Klimautfordringene er godt behandlet

Høringsdokumentet tar tak i ulike sider ved klimautfordringene og legger til grunn en erkjennelse av, og ambisjoner om, at disse utfordringene må møtes med tilpasning basert på risiko og sårbarhetsanalyser og med bevisst holdning til miljøhensyn i planlegging, utbygging og drift. Videre at det også må legges opp til en betydelig innsats for å minske utslipp av klimagasser. BNF støtter dette perspektivet fullt ut. Det er vedtatt et utviklingsprogram 'Klimaklok kommune' med langsiktige og viktige ambisjoner. Hva som er klimaklokt blir ofte preget av interesser samt ideologisk og politisk oppfatning. Som innledning til arbeidet med klimaklok kommune bør det arbeides grundig med definisjon og avgrensning av sentrale begrep, innføring i tema som energi og materialstrømmer, klimaregnskap, modeller for livsløpsanalyser og bruk av slike analyser bl.a. i konsekvensutredninger. Formålet er å legge til rette et omforent kunnskapsgrunnlag som premiss for faglig drøfting, og for å skille faglig diskusjon fra diskusjon der løst kunnskap blir brukt for å tjene som argumenter for en interesse og/eller et politisk standpunkt.

Klimautfordringene er godt omtalt i høringsutkastet. Klimatiltak vil imidlertid bli svekket, miste verdi og kan bli et tveegget sverd dersom de ikke blir utformet og iverksatt på grunnlag av kunnskap om, og i nært samspill med økologisk innsikt i forvaltning av natur- og jordressurser, kulturlandskap og – miljø. En strategi for utbygging i kollektivknutepunkter uten noen som helst avveining av konsekvenser for jordressursene i Bærum, framstår som et eksempel på en ukritisk klimasektorstrategi.

Hva er en «grønn kommune»?

Bærum har godt datagrunnlag og kunnskap om kommunens truede jordressurser, om den unike og verdifulle naturen og om naturmangfold og kulturlandskap. Det foreligger også ambisjoner om kartlegging av den blågrønne strukturen. Vi oppfatter det dit hen at kommuneplanens samfunnsdel har ambisjoner om helhetlig tilnærming, og at planen skal danne premiss for utforming av arealstrategier og arealplan. Høringsutkastet har lyktes med disse ambisjonene for en del temas vedkommende, men slik utkastet faktisk foreligger, er verdien og viktigheten av vern og forvaltning knyttet til tema nevnt ovenfor og disse kvalitetenes betydning som ressurs for befolkningen, nær et ikke-tema i mål og strategier. Oppfatning av hva "grønn" er og hva "grønn" innebærer er vagt og kan i neste omgang defineres av sterkeste interesse og politiske vilje. "Miljø" er i høringsutkastet godt som bare knyttet til de utfordringene miljøet skaper når det, som konsekvens av tidligere forvaltning og arealbruk, "svarer på" klimaendringer med uønskete reaksjoner. Med KPL-samfunnsdel som premiss åpnes det for at hensyn til natur, naturmangfold, jordressurser og kulturlandskap og -miljøer, alt for lett kan skyves til side i planlegging og forvaltning.

Kommuneplanens samfunnsdel må suppleres med klart formulerte mål for jordvern og for forvaltning av naturgrunnlaget med naturmangfold, vann, kulturlandskap og nærområder for enkelt friluftsliv.

Kommentar til kapittel 6, 7 og 8

Vi slutter oss til kapitlene "Barn og unge" og "Bistand og omsorg" slik de er formulert i forslaget til KPL-samfunn.

Vi har noen kommentar til kapittel 8 "Miljø, idrett og kultur" (arealstrategi og arealplan kommenteres avslutningsvis i et eget avsnitt).

"Hovedplan Vannforsyning, avløp og vannmiljø" har vært til høring. Etter vår oppfatning er det i planforslaget gjort et godt arbeid med sikte på å sette en sektorplan inn i kommuneplansammenheng. Sektoren har tatt opp utfordringer knyttet til sin rolle og deltagelse i planarbeidet. Konsekvensene av hendelsene med noe heftig nedbør på bl.a. Bekkestua nå i sommer med oversvømmelser knyttet til bygg planlagt og oppført de senere årene, tyder imidlertid klart på at kommunens planfaglige myndighet har betydelig større utfordringer når det gjelder bl.a. å ta inn og forstå naturfaglig kunnskap som premiss for å godkjenne utbyggingstiltak.

Det tradisjonelle enkle friluftsliv med nært forhold til natur, naturopplevelse og aktiviteter på naturens premisser har stor verdi for både psykiske og fysiske helse og for velferd og trivsel. Dette er godt dokumentert i erfaring og rapporter og solid forankret i kunnskap fra utviklingspsykologi, kulturhistorie/sosialantropologi og filosofi. I KPL-samfunn er det tradisjonelle enkle friluftsliv gjennomført usynliggjort, og friluftslivets kvaliteter er erstattet med omtale av fysisk aktivitet uten forhold til natur og naturopplevelse (konf. for eksempel s. 28 i høringsutkastet). Bæringene og ikke minst barn og unge, eldre og folk som er avhengig av nærområdene for friluftsliv, er ikke tjent med at verdien av natur reduseres til å være bane og arena for fysisk aktivitet/idrett uten egenverdi for helse, velferd og trivsel. Med Bærums store og voksende befolkning og knappe arealer burde det enkle tradisjonelle friluftsliv også være viktig for kommunens ledelse sett ut fra økonomisering av natur- og arealbruk

Kommuneplanens arealstrategi vedlagt

BNF uttalte seg inngående om arealstrategien i høring av planstrategi og planprogram (vårt brev av 08.04.2016).

Forslag til kommuneplanens samfunnsdel gir etter vår oppfatning innblikk i noen premisser for hvordan en arealstrategi skal utformes for å møte utfordringer knyttet til klima og samferdsel. Men KPL-samfunn mangler som pekt på foran, premisser for hvordan arealstrategien skal sikre det som er igjen av Bærums hardt truede jordressurser. Natur og naturmangfold, kulturlandskap og kulturminneverdier, områder for friluftsliv og kvaliteten av slike områder, er helt marginalt omtalt som premiss for kommuneplanens arealdel. (I KPL-samfunn s. 28 er det gitt en samlet omtale av de nevnte tema: "Natur-, landbruks- og kulturminneverdiene skal forvaltes slik at dagens og kommende bæringer kan leve i en kommune rik på opplevelser.")

I vår uttalelse (08.04.2016) var konklusjonen at kommuneplanen på mange punkter hadde en god arealstrategi, og BNF var glad for det løftet som ble gitt om blågrønn struktur og grønne områder i strategiens punkt 10. Det må imidlertid gis strategiske føringer som sikrer naturkvalitetene i den blågrønne strukturen, og det er viktig at idretten sikres areal gjennom en arealplanprosess og ikke skaffer seg arealer, utenfor planprosessen, bestemt av hva idretten ønsker å skaffe penger til. Vi påviste at arealstrategien ble "sabotert" av vedtak om Fossumutbyggingen og at den hadde en kritisk og nærmest uforståelig mangel på jordvernstrategi. Avtjerna som langsiktig arealreserve, er uten analyse og vurdering av konsekvenser for arealpress, særlig på dyrket mark, og utvikling av utbyggingsretning Ringerike med Ringeriksbanen. Kollektivdekning av Avtjerna med f.eks. interne baneløsninger i Bærum er heller ikke vurdert.

Kommuneplanens samfunnsdel er et bra og viktig skritt i retning av et godt og tilgjengelig dokument som grunnlag for en drøfting av Bærum kommunes framtid. **Vi forutsetter at neste generasjon av samfunnsdelen følger opp ambisjonene om helhetlig tilnærming gjennom omtale av og utforming av overordnede mål for sikring av naturgrunnlag, naturmangfold, vann, jordressurser, kulturlandskap og områder for friluftsliv.** I høring av kommuneplan 2017-2035 arealdel må det legges inn et eget kapittel med drøfting av mål for nevnte tema og en analyse av hvilke konsekvenser dette får for utlegging av arealer for utbygging og planbestemmelser for arealbruken.

Vennlig hilsen

Bærum Natur- og Friluftsråd
Rigmor Arnkværn, leder

Kopi:

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Akershus Fylkeskommune
Forum for Natur og Friluftsliv – Akershus
Bærum Velforbund
Bærum Elveforum
Naturvernforbundet i Bærum